

ПРИМЕНО:	08.04.2026		
Орг.Единица Njësia Org.	Број Numër	Прилог Shtojcë	Вредност Vlerë
08	2595/1	0	

Претседателот на Собранието на
Република Северна Македонија

Врз основа на членот, 71 став 1 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 139,144 и 175 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, Ви поднесуваме Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за данокот на додадена вредност, по скратена постапка.

Пратеници:

Венеринд
Јована Пирзарева
ФАТМИР ВУЧКАЈ
Борче Љубековиќ
Оливер Спасовски
Мишко Трајковски
Саша Хуморски
Јаниса Тимонска
Бисера К. Селиска
Јован Мишески

Предлагачи:Група пратеници

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОКОТ НА ДОДАДЕНА
ВРЕДНОСТ,
ПО СКРАТЕНА ПОСТАПКА

Скопје, април 2026 година

ВОВЕД

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИТЕ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со Законот за данокот на додадена вредност е воведен данокот на додадена вредност како општ потрошувачки данок и се уредува неговото пресметување и плаќање. Со законот се определува: предметот на оданочување, даночната основа, даночните ослободувања, даночните стапки, времето на настанување на даночниот долг, даночниот должник, одбивката на претходниот данок, регистрацијата за целите на данокот на додадена вредност, административните обврски, плаќањето на данокот, како и казнените одредби.

Според постојните одредби во Законот за данокот на додадена вредност не е предвидена можност за ослободување од данок на додадена вредност за основните прехранбени производи што граѓаните ги користат во секојдневна употреба. Со зголемувањето на цените и зголемување на потрошувачката кошничка граѓаните не можат да си ги дозволат сите основни прехранбени производи. Поради покачување на цените на сите производи, особено на горивата како енергенс што придонесува за притисок врз цените на прехранбените производи и намалување на куповната моќ на граѓаните ја предлагаме оваа измена во Законот за данокот на додадена вредност односно се предвидува ослободување од плаќање на данок на додадена вредност врз прометот и увозот на основните производи за човечка исхрана.

Со измената на ова законско решение ќе се постигнат повеќе аспекти во справување со ценовните шокови како што се поевтина храна за сите, помош за посиромашните граѓани, намалување на инфлацијата и позитивно влијание на потрошувачката кошничка.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА НА ПРЕДЛОГ-ЗАКОНОТ

Со Предлогот на Закон за дополнување и изменување на Законот за данокот на додадена вредност се зголемува стандардот на граѓаните, им се овозможува поголема потрошувачка кошничка на најранливата категорија на граѓани.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГ-ЗАКОНОТ ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за данокот на додадена вредност не предизвикува финансиски последици врз Републичкиот Буџет и другите јавни финансиски средства.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИНОТ НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

За спроведувањето на Предлогот на законот за изменување и дополнување на Законот за данокот на додадена вредност не е потребно обезбедување на финансиски средства.

V. СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОН

Согласно со член 175 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, од причина што не се работи за обемен закон, предлагаме по Предлогот на законот за изменување и дополнување на Законот за данокот на додадена вредност, Собранието да расправа по скратена постапка.

Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за данокот на додадена вредност

Член 1

Во Законот за данокот на додадена вредност („Службен весник на Република Македонија“ број 44/99, 59/99, 86/99, 11/2000, 93/2000, 8/2001, 21/03, 17/04, 19/04, 33/06, 45/06, 101/06, 114/07, 103/08, 114/09, 133/09, 95/10, 102/10, 24/11, 135/11, 155/12, 12/14, 112/14, 130/14, 15/15, 129/15, 225/15, 23/16, 189/16, 198/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 96/19, 98/19, 124/19, 275/19, 267/20, 163/21, 57/22, 199/23, 3/25, 247/25 и 267/25) во член 30 став (1) точката 1 се брише.

Член 2

По членот 30-в се додава нов член 30-г кој гласи:

„30-г

(1) Се ослободува од плаќање на данок на додадена вредност врз прометот и увозот на:

1. Основните производи за човечка исхрана.

„(2) Владата на Република Северна Македонија поблиску ги определува добрата и услугите од ставот (1) на овој член.“

Член 3

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОНОТ

Предлогот на закон содржи 3 члена.

Со членот 1 се брише точката во членот 30 каде основните производи за човечка исхрана се ослободуваат од повластена даночна стапка од 5%.

Со членот 2 се воведува нов член 30-г со кој се уредува дека основните производи за човечка исхрана се ослободуваат од плаќање на данок на додадена вредност врз прометот и увозот и дека Владата ги определува поблиските добра и услуги кои спаѓаат во оваа категорија.

Со членот 3 е уредено влегувањето во сила на овој закон.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Предложените одредби на законот се меѓусебно поврзани и се однесуваат на истата правна работа.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со предложеното законско решение ќе се зголеми стандардот на граѓаните, и се овозможува поголема потрошувачка кошничка на најранливата категорија на граѓани.

ТЕКСТ НА ОДРЕДБИ
ОД ЗАКОНОТ КОИ СЕ МЕНУВААТ ИЛИ ДОПОЛНУВААТ

Член 30

(1) Повластената даночна стапка од 5% се применува врз прометот и увозот на:

1. Основни производи за човечка исхрана;
2. Вода за пиење од јавните системи за снабдување и одведување на урбаните отпадни води и вода за наводнување на земјоделско земјиште;
3. Публикации и тоа: книги како и електронски/дигитални учебници, брошури и слични печатени материјали, весници и други периодични публикации, детски сликовници, книги како и електронски/дигитални учебници за цртање и боење за деца и картографски производи од секаков вид, освен публикации кои служат претежно за рекламни цели, како и публикации со порнографска содржина;
4. Семенски и саден материјал за производство на земјоделски растенија;
5. Ѓубрива;
6. Средства за заштита на растенијата;
7. Фолии од пластична маса за употреба во земјоделството;
8. Земјоделска механизација
9. Лекови, вклучувајќи и лекови за ветеринарна медицина;
- 9-а. Менструални производи;
10. Машини за автоматска обработка на податоци и нивни единици (компјутери);
11. Термални сончеви системи и компоненти;
12. Медицинска опрема, помагала и други уреди чијашто намена е за олеснување или третирање на инвалидност исклучиво за лична употреба од страна на инвалидни лица;
13. Сурово масло за производство на храна за човечка исхрана ;
14. Првиот промет на станбени згради и станови во оној дел во кој истите се користат за станбени цели и кој ќе се изврши во рок до пет години по изградбата
15. Добиточна храна, адитиви за добиточна храна и жив добиток;

16. Бебешки производи, и тоа: креветче, количка, транспортер, релаксатор, седиште за во возило, када, хранилка, цуцла, шише и пелени за бебиња; 17. Училиштен прибор, и тоа: училишна торба (ранец), тетратка, молив, пенкало, блок, работна тетратка, боички, линијар, шестар, пластелин, острило, гума и коректор;

18. Пелети, печки на пелети и котли на пелети и

19. Топлинска енергија за греење.

(2) Повластената даночна стапка од 5% се применува и на прометот на следниве услуги:

1. Превоз на лица и нивниот придружен багаж;

2. Софтвер за машини за автоматска обработка на податоци и нивни единици (компјутери);

3. Услуги за одржување на јавна чистота и отпремување на отпад;

4. Услуги на сместување (ноќевање) или сместување со појадок, полупансион или полн пансион, во сите видови на комерцијални угостителски објекти и 5. Занаетчиски услуги коишто се вршат од страна на занаетчии коишто се запишани во занаетчиски регистар согласно со Законот за занаетчиство, и тоа:

(а) Поправка на:

- велосипеди,

- чевли и производи од кожа,

- облека и постелнина за домаќинството (вклучувајќи крпење и прекројување) и

(б) фризерски услуги.

(3) Владата на Република Македонија поблиску ги определува добрата и услугите од ставовите (1) и (2) на овој член кои подлежат на повластена стапка на данокот на додадена вредност.